

# Stenogrammid

## XIII Riigikogu, V Istungjärk, infotund

Kolmapäev, 15.02.2017, 13:00

Toimetatud

13:00 Infotund

1. 13:02 Opositsiooni ettepanekute arvestamine
2. 13:10 Siseministeeriumi kohtuvaidlused homoaktivistidega
3. 13:19 Sisekaitseakadeemia
4. 13:26 Erihoolekandeteenuste pakkumine ja arendamine
5. 13:34 Murastes asuva politsei- ja piirivalvekolledži edasine staatus
6. 13:43 Rehabilitatsiooniteenuse osutamine
7. 13:50 Kavatsus likvideerida Eestis maakonnad

13:00 Infotund

### **13:01 Esimees Eiki Nestor**

Austatud Riigikogu, tere! Infotund. Kohaloleku kontroll, palun!

#### Kohaloleku kontroll

Infotunnis on kohal 46 Riigikogu liiget. Ministritest on infotunnis peaminister Jüri Ratas, siseminister Andres Anvelt ja sotsiaalkaitseminister Kaia Iva. Annan ka täna võimaluse ühe täpsustava küsimuse esitamiseks. Võib juhtuda nii, et kõik, kes eile oma nime kirja panid, saavad täna oma küsimuse esitatud.

---

### **1. 13:02 Opositsiooni ettepanekute arvestamine**

#### **13:02 Esimees Eiki Nestor**

Esimene küsija on Andres Herkel, esimene vastaja peaminister Jüri Ratas. Andres Herkel, palun!

#### **13:02 Andres Herkel**

Aitäh, härra juhataja! Austatud peaminister! Kui te oma ametisse tulite, siis olid meil suured lootused, sest te deklareerisite väga selgelt, et ei võta otsuseid vastu omaenese tarkusest ja arvestate ka opositsiooniga. Eriti kõrgele kruvisite Vabaerakonna ootused, andes mõista, et ka meie ideed ja arusaamised kajastuvad koalitsiooni tegevustes, sõltumata sellest, kas me sinna kuulume või mitte. Nüüd, opositsiooni esimese kolme eelnõuga, mis Riigikogus arutuse alla tulid, läks ikka nii, et need esimesest lugemisest kaugemale ei jõudnud, edasiminekest ei ole mingit märki. Vahepeal oli mitu eelnõu, mis lükati üheselt tagasi, ja oleme saanud veelgi kuulda Vabariigi Valitsuse negatiivseid seisukohti. Tekib küsimus, kuidas te oma lubadust arvestada opositsiooni ettepanekutega ikkagi tegelikult täidate. Konkreetselt küsin kohaliku demokraatia toetamise seaduse eelnõu kohta, millega me tahame tagada valimisliitudele erakonna nimekirjadega võrdsed võimalused kohaliku tasandi poliitika kujundamisel.

#### **13:03 Peaminister Jüri Ratas**

Austatud Riigikogu esimees! Riigikogu liikmed! Kõigepealt suur tänu, austatud küsija, selle küsimuse eest! Ma olen endiselt arvamusel, ja väga tugeval arvamusel, et valitsus, valitsuskoalitsioon peab tegema head koostööd opositsiooniga. Olen tõesti öelnud, et Eestis ei saa ükski idee olla üleliigne. Leian siiani, et kõik ideed on vajalikud ja nende üle peab toimuma arutelu.

Kui tulla konkreetselt mõningate ettepanekute juurde – te küsitate Vabaerakonna mõtete kohta –, siis teie erakond on teatavasti olnud seisukohal, et me peaksime teatud majandussektoris suuremat hoogu andma. Näiteks olete rääkinud päris palju merenduspoliitikast ja laevade, eeskätt kaubalaevade toomisest Eesti lipu alla. Selline põhimõte on lausa valitsuskoalitsiooni leppes kirjas ning ministerium ja minister tegelevad praegu süsteemi kokkupanemisega.

Olen ise kuulnud mõningate teie fraktsiooni liikmete, näiteks Riigikogu liikme härra Jüri Adamsi ettepanekut või seisukohta, mis puudutab Setomaa valda, ja seda juba eelmise aasta novembrikuu paiku. Te puudutasite oma küsimuses ka kohaliku demokraatia tähtsust. Mul on hea meel, et riigihalduse minister tegi ka sellekohase küsitluse – ta ei küsinud mitte volikogude käest, vaid küsis nelja omavalitsuse elanike käest, mis nad arvavad, kas Setomaa vald võiks tulla või mitte. Enamik neist ütles, et see võiks tulla. Need on mõningad näited sellest, et koostööd on olnud juba mõne kuu jooksul päris tublisti.

### **13:05 Esimees Eiki Nestor**

Andres Herkel, palun!

### **13:05 Andres Herkel**

Aitäh, härra juhataja! Austatud peaminister! Mul on siiski natuke kahju, et te olete omandanud eelmise peaministri kombe mitte vastata küsimusele, vaid rääkida sellest, millest ise tahate. Setomaa on tore näide ja merendus on ka tore näide, aga nende kohta ma ei küsinud. Ma rääkisin konkreetsetest eelnõudest, mille Vabaerakond on esitanud. Te olete meie ideede ja eelnõudega hästi kursis, sest me olime koos opositsioonis, ja tol ajal te suurt osa nendest ka toetasite. Aga minu esimesele küsimusele kohaliku demokraatia toetamise ja valimisliitudele raha eraldamise kohta te ei vastanudki. Põhiküsimus on see, kas te olete ainult hea suhtekorraldaja või ka hea demokraat, kes tahab valimistel näha osalejate võrdseid võimalusi.

### **13:06 Peaminister Jüri Ratas**

Aitäh! Kui nüüd väga lühidalt vastata küsimusele, mis oli püstitatud nii, kas ma olen hea demokraat, siis ma pean seda omadust väga oluliseks ja loodan, et suudan seda ka kasvatada, iga päev, koostöös teiega. Mis puutub suhtekorraldusse, siis eks kogu poliitika taandub lõpuks inimsuhetele. Kindlasti on vaja häid suhteid opositsiooni- ja koalitsioonierakondade vahel.

Ütlen siiski ka paar sõna vastuseks konkreetselt teie püstitatud küsimustele. Tõesti, Vabaerakond on 25. jaanuaril algatanud haldusreformi seaduse muutmise seaduse eelnõu 376, milles te näete ette, et valitsusel oleks paindlikumad võimalused erandite tegemiseks. Me oleme seda arutanud ja lähtume sellest, et haldusreformi seadusesse on erandid tegelikult päris hästi sisse kirjutatud. Praegu on piisavalt aega ja valitsus on teinud ka oma ettepanekud sundliitmiste kohta. Nüüd on aeg, kus omavalitsused peavad vastama. Ma arvan, et see põhimõte, mis oli ka teie seaduseelnõus – anda valitsusele suurem otsustusõigus ja kindlus omavalitsuste moodustamiseks –, on tegelikult ka kehtivas seaduses olemas. Rõhutan siinkohal veel seda, et kui üldse mingeid erandeid teha, siis peavad need olema tõesti väga põhjendatud ega ei saa muutuda reegliks.

### **13:08 Esimees Eiki Nestor**

Külliki Kübarsepp, palun!

### **13:08 Külliki Kübarsepp**

Aitäh, hea esimees! Hea peaminister! Ma tutvustan natukene Andres Herkeli küsimuse tegelikku sisu. Nimelt, nädal aega tagasi esitas Vabaerakonna fraktsioon eelnõu, mille alusel kohaliku omavalitsuse edukatele nimekirjadele – olgu need valimisliidud, erakondlikud kohalikud nimekirjad või ka üksikkandidaadid – maksab riik toetust, seda muidugi Riigikogu erakondadele eraldatava toetuse arvel. Tekiks uus mehhanism, mis oleks selline, et igale häälele tuleb oma hind. Meie ettepanek on, et see oleks kaks eurot. Milline on teie seisukoht? Kas nimekirjade võrdsustamine – olgu kohaliku erakonna nimekiri, valimisliidud või üksikkandidaadid – ning konkurentsitingimuste ja töövõimaluste võrdsustamine on valitsuse arvates hea ettepanek? Millise seisukoha te võtate?

### **13:09 Peaminister Jüri Ratas**

Aitäh teile! Ma arvan, et te räägite praegu 8. veebruaril üle antud seaduseelnõust, mis kannab numbrit 388. Tõsi on see, et Vabariigi Valitsus kindlasti selle kohta oma seisukoha annab, aga tähtaeg ei ole veel saabunud ja arutelud seisavad meil veel ees. Kui mina ütlen välja oma seisukoha, siis ma arvan, et igasugune riigi raha eraldamine erakondadele peab olema veel avatum, veel konkreetsem, veel selgem. See mõte on igal juhul kiiduväärne ja seda ma toetan. Üldiselt arvan, et Eestis võetud suund sellise, ütlemega, erakondade suure küsimärgiga rahastuse vähendamiseks, on õige. On ju ka väga selge reeglistik ette antud. Seda saavad teha füüsilised isikud, seda saab teha liikmemaksude kaudu ja seda saab teha riigieelarvest. Ma arvan, et selline selge ja konkreetne süsteem, kust on võimalikult palju küsimärke kõrvaldatud, on õige suund. Aga selle konkreetse eelnõu, nr 388 kohta ütlemega kindlasti oma seisukoha.

### **13:10 Esimees Eiki Nestor**

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

## **2. 13:10 Siseministeriumi kohtuvaidlused homoaktivistidega**

### **13:10 Esimees Eiki Nestor**

Küsimus siseminister Andres Anveltile. Martin Helme, palun!

### **13:10 Martin Helme**

Aitäh, härra spiiker! Lugupeetud minister! Viimased nädalad, tegelikult isegi kuud, on toonud meile väga muret tekitavaid uudiseid sellest, kuidas homoaktivistid on oma agenda edendamise eesmärgil alustanud pealetungi Eesti kohtute kaudu, olles tunnistanud seda, et parlamendis puudub tahe teatud seadusi vastu võtta ja ühiskonnas laiemalt puudub neile ka toetus. Üks juhtum leidis aset Tallinna Ringkonnakohtus, kus kohustati Harju Maavalitsust kandma Eesti rahvastikuregistrisse kahe mehe vahel Rootsist sõlmitud abielu, ehkki see on selges vastuolus meie seadustega. Meie hinnangul kohtud lihtsalt rikkusid seadust. Teine juhtum oli selline, et Tallinna Halduskohus suunas uuesti läbivaatamisele elamisloa taotluse, mis oli tehtud USA-s sõlmitud kahe samasoolise inimese abielu pinnal. Ja loomulikult võib nimetada veel Reimo Metsale määratud hüvitusi. Esiteks ma küsin nii: miks ei kaevanud Siseministerium edasi Tallinna Ringkonnakohtu otsust ja jättis kasutamata võimaluse minna selle kaasusega Riigikohtuni välja?

### **13:11 Siseminister Andres Anvelt**

Aitäh! Kõigepealt, mul on hea meel, et samasooliste teema teid niivõrd erutab. Proovin teile vastata nii palju, kui oskan. Esiteks, Siseministeriumil on tulnud tegelda kahe selle valdkonnaga seotud kohtuvaidega. Üks puudutas lapsendamise kohtulahendit resolutsiooniga teha kanne rahvastikuregistrisse pärast kooseluseaduse rakendusaktide jõustumist. Kui Siseministerium eelmisel aastal seda vait ei täitnud, siis hiljem tegi halduskohus rahvastikuregistrisse vastava märkuse tegemise ministeriumile kohustuslikuks. Võtsin siseministrina vastu otsuse seda mitte edasi kaevata, sest tegelikult, nagu ka kohus märkis, on kõik alused sellise kande tegemiseks olemas nii kehtivas perekonnaseaduses kui ka perekonnaseisutoimingute seaduses. Teiseks on olnud vaie, mille puhul kohus on leidnud juba lapsendusõiguse määramisel, et on vaja kohe, ilma rakendusakte ära ootamata, teha sellekohane kanne rahvastikuregistrisse. Siseministerium on selle kande teinud.

### **13:13 Esimees Eiki Nestor**

Martin Helme, palun!

### **13:13 Martin Helme**

Aitäh! Ma ei saanud teilt vastust, miks te ei vaielnud. Kooseluseadust ei ole ju rakendatud. Mis puudutab Ats Jooritsa kaasust Tallinna Ringkonnakohtus, siis selle puhul ei ole üldse juttu kooseluseadusest. Seal on juttu Rootsist kehtivast homoabieluseadusest, mida kohus sunnib Eestit tunnistama, aga see on vastuolus Eesti seadustega. Minu küsimus teile on selline: kuidas te suhtute sellesse, kui kohtud on haaranud enda kätte seadusandja rolli, lähevad mööda parlamendi ja rahva

tahtest ning sunnivad täitevõimu mingite väljamõeldud põhjendustega mingisuguseid toiminguid tegema? Sisuliselt me näeme, kuidas kohtud rikuvad Eesti võimude lahususe printsiipi ja kohtunikud rikuvad seadust. Mida te siseministrina plaanite selliste kohtunikega ette võtta ja kuidas te üldse sellesse suhtute?

### **13:14 Siseminister Andres Anvelt**

Aitäh! Mina suhtun Eesti kohtutesse väga lugupidavalt ja olen kindel selles, et Eesti kohtud ei riku seadust. Kohtutel on aga võimude lahususe põhimõtte järgi õigus vaagida, kaaluda täitevõimu tehtud otsuseid, haldusakte ja vaideid. Nad peavad oma otsuste tegemisel lähtuma kindlasti nii Eesti kui ka rahvusvahelisest õigusest.

Kui nüüd tulla tagasi nendesamade vaiete juurde, mis puudutavad otseselt Siseministeeriumi – ma jätan teised vaided kõrvale, sest minul puudub nende kohta sisuline informatsioon, ja räägin lapsendamise temaatikast, sest Siseministeeriumil on olnud kaks sellesisulist vaiet –, siis õiguslik alus lapsendamiseks tuleneb kooseluseaduse §-st 15. Perekonnaseaduse § 159 lõike 3 alusel on laps lapsendatud lapsendamise kohtumääruse jõustumisest alates, mistõttu on lapsendamisest sellest peale õiguslik tähendus ja siduvus. Lapsendamisest saab lapsendajast lapsevanem. Perekonnaseisutoimingute seaduse § 25 lõige 1 näeb ette, et lapse ema andmed kantakse rahvastikuregistrisse tervishoiuteenuse osutaja tõendi või kohtulahendi alusel. Selliseks kohtulahendiks saab pidada ka kohtumäärust, millega otsustatakse lapsendamine. Seega on õigusaktides alus nende andmete rahvastikuregistrisse kandmiseks olemas. Õiguslikku alust arvesse võttes ei pidanud mina siseministrina vajalikuks vaidlust edasi pidada. Kahe eri kohtukoosseisu kahes eri kaasuses tehtud lahendid olid minule küllaldased, et mitte seda vaidlust jätkata ega selle peale riigi raha kulutada.

### **13:16 Esimees Eiki Nestor**

Mart Helme, täpsustav küsimus.

### **13:16 Mart Helme**

Aitäh, härra eesistuja! Lugupeetud minister! Kõigepealt ma teen väikese märkuse. Palun ärge teie otsustage selle üle, mis meid erutab! Me saame aru, et ametisolevat valitsust väga erutavad kitsed. Aga mis puutub sellesse, mida te meile siin räägite, siis ma võin oma elukogemusest öelda, et ka minul oli aastaid tagasi üks kohtuvaidlus. Ma sain teise poole advokaadilt kirja, mida lugedes mulle tundus, et ma olen vaata et mõrvar. Aga ma võtsin oma advokaadi, kes tegi pihuks ja põrmuks kõik need väited, mida teine pool esitas. Praegusel juhul kasutate teie siin pooljuriidilist leksikat, et meid veenda: seadusrikkumist ei ole olnud. Samal ajal on kummaline, et kohus ei ole väljastanud Varro Vooglaiu juhitavale sihtasutusele asjassepuutuvaid andmeid, rikkudes sellega teabenõude eeskirju. Aga minu küsimus on tegelikult hoopiski muus.

### **13:17 Esimees Eiki Nestor**

Võiks küsida küll, aeg on juba läbi.

### **13:17 Mart Helme**

Jah, küsin. Miks kohus ei arvesta rahva moraalset ootust selles küsimuses? 40 000 allkirja koguti ja anti üle.

### **13:17 Esimees Eiki Nestor**

Aitäh! Asi on selge.

### **13:17 Mart Helme**

Aga nüüd kolm kohtunikku otsustavad midagi muud.

### **13:17 Esimees Eiki Nestor**

Aeg on ammu läbi.

### **13:17 Siseminister Andres Anvelt**

Aitäh! Palun kõigepealt vabandust oma emotsioonide ja sõna "erutab" kasutuse pärast! Ütlen hoopis nii: mul on hea meel, et see teema teid ei eruta. Aga ma tahan öelda ka seda, et praegusel juhul ei ole mingit alust arvata, et kohus on rikkunud seadust. Kohus on käitunud ja oma resolutiivses kirjeldavas osas väga selgelt, ammendavalt öelnud põhjused, miks on rahvastikuregistrisse kande tegemiseks kõik alused olemas, kui lähtuda Eestis kehtivatest õigusaktidest.

Lõpetuseks teie küsimuse juurde. Siseministril ei ole ega tohigi olla pädevust anda hinnanguid ühele või teisele kohtuotsusele. Siseministri jaoks on kohtuotsused ja nende rakendamine kohustus. Need ei ole mõeldud kriitikaks, sest sellisel juhul, kui siseminister võtaks endale pädevuse otsustada, kas üks või teine kohtuotsus vastab tema ja poliitikute arusaamisele või ei vasta, ei oleks enam tegemist õigusriigiga.

### **13:19 Esimees Eiki Nestor**

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

## **3. 13:19 Sisekaitseakadeemia**

### **13:19 Esimees Eiki Nestor**

Küsimus peaminister Jüri Ratasele. Hanno Pevkur, palun!

### **13:19 Hanno Pevkur**

Aitäh! Austatud peaminister! Viimastel aegadel on Sisekaitseakadeemiast palju räägitud. Kuigi ka siseminister on täna infotunnis, pidasin ma siiski õigeks küsida teilt, sest ma tahaksin saada ka peaministri seisukohta ja positsiooni Sisekaitseakadeemia üleviimise kohta. Kui ma võtan Sisekaitseakadeemia vilistlaskogu saadetud pöördumise Riigikogule ja Vabariigi Valitsusele, kui võtan ka endiste ministrite avalduse – peale minu on oma arvamuse teada andnud teised endised siseministrid Pihl ja Taal – ning kui ma võtan keskerakondlasest Pirita linnaosavanema ja ka Riigikontrolli seisukoha, siis nad kõik on asunud ühele seisukohale: Sisekaitseakadeemia viimine Narva ei ole mõistlik mõte. Mida arvab sellest peaminister?

### **13:20 Peaminister Jüri Ratas**

Täna küsimuse eest! Jah, te saate minu seisukoha. Kõigepealt ma alustan sellest, et riigi tugevam kohalolek Eesti eri maakondades, sh Ida-Virumaal, on väga õige suund ja seda ma kindlasti toetan. Nüüd, ka mina olen Sisekaitseakadeemia teemaga tublisti tegelenud. Täna õhtupoole lähen ise sinna kohale. Siseminister on esitanud minule ja kogu Vabariigi Valitsusele kolm alternatiivi. Esimene neist on see, et Sisekaitseakadeemia jääb Kase tänavale. Üle viiakse sinna ainult osa, õigemini ma ütleks nii, et täiendatakse praktikabaasi, mis on seotud eeskätt majutustingimuste ja infrastruktuuri paranemisega. Teine võimalus on see, et luuakse täiesti uus õppekompleks Ida-Virumaale, täpsemalt Narva, samal ajal Väike-Maarja õppekompleks säilitatakse, aga Paikuse politseikool suletakse. Kolmas mõte on selline, et Sisekaitseakadeemia viiakse Narva ja nii Paikuse kui ka Väike-Maarja üksus jääb alles. Ja ma ütleks, et teoreetiliselt on ka neljas alternatiiv: kõik jääb nii, nagu on.

Minu jaoks on hästi olulised kolm aspekti. Esimene on majanduslik aspekt, teine on riigi julgeoleku aspekt, aga kolmas ja võib-olla isegi kõige tähtsam on see, et selliste muutuste juures tuleb tagada õppekvaliteet. Sellekohaseid analüüse tegelikult juba tehakse, ministrid on moodustanud tööühma ja töö käib.

### **13:22 Esimees Eiki Nestor**

Hanno Pevkur, palun!

### **13:22 Hanno Pevkur**

Aitäh! Ma loodan, et täpsustava küsimuse vastusena saan ikkagi teada ka peaministri isikliku seisukoha, kas ta toetab Narva viimist või mitte. Aga ma täpsustan ja täiendan oma loetelu, sest esimese küsimuse esitamisel ma veel kõiki loetletud ei saanud. Ka Katri Raik, Sisekaitseakadeemia rektor, on öelnud, et kui akadeemia tegevus senisel kujul Kase tänaval lõpetada, siis Narvas selle ülesehitamiseks kulub 7–10

aastat, ehk sisuliselt me paneme sel juhul senisel kujul Sisekaitseakadeemia kinni ja ta lõpetab tegevuse. Natuke tuhnisin ka ajaloopaberites ja kuigi ma üldse ei tahaks tsiteerida Kesknädalat, pean siiski seda tegema. Nimelt, 19. septembril 2012 kirjutati selles ajalehes nii: "... kes siis ometi lolli järjekindlusega surub seda jaburat mõtet valitsusele ja avalikkusele peale?" Siin seatakse samamoodi kahtluse alla, ega äkki pole tegemist IRL-i korrupsiooni murega selle loo juures. See kõik on kirjas teie enda erakonna häälekandja artiklis, kus on ära toodud ka Laaneots, Ligi ja Ansip kui selle plaani vastased. Nii et, hea peaminister, ehk siiski ütlete, mis on teie enda seisukoht. Kas Sisekaitseakadeemia tuleks Narva viia või mitte?

### **13:23 Peaminister Jüri Ratas**

Aitäh! Kõigepealt ma vastan, et Sisekaitseakadeemiat kindlasti ei suleta, isegi mitte ajutiselt. Ma arvan, et praegu on üsna ajalooline hetk, kui Reformierakonna esimees tsiteerib ajalehte Kesknädal. Ma ei ole kindel, et seda on varem juhtunud. See, et teistele perioodikaväljaannetele on lisandunud ka Kesknädal, on minu arvates igati kiiduväärt ja ma tunnustan teid selle eest. Aga nagu ma ütlesin, minu lõplik seisukoht tugineb ikkagi põhjalikule analüüsile, mida juba tehakse. Ma olen täiesti päri teie küsimuses tooduga, mis on seotud investeeringutega. Ma ütlesin, et analüüs peab koosnema kolmest komponendist: majandamiskulud, julgeolekuküsimused ja õppekvaliteet. Nagu ma ütlesin, minu jaoks on vahest üks olulisemaid õppekvaliteet, see kindlasti langeda ei tohi. Üldpõhimõtet, et riik oleks tugevamini kohal Eesti maakondades, maakonnakeskustes ja eri linnades, ma toetan.

### **13:24 Esimees Eiki Nestor**

Aivar Sõerd, palun!

### **13:24 Aivar Sõerd**

Austatud juhataja! Austatud peaminister! Teadaolevalt arutasid koalitsiooniesindajad esmaspäeval Sisekaitseakadeemia kolimist. Aga justiitsminister on kommenteerinud, et kuna haridusminister oli hõivatud Riigikogus küsimustele vastamisega, jäi vestlus poolikuks ja te jätkate arutelu neljapäeval. Teatavasti oli ka rahandusminister siin istungil arupärimistele vastamas, aga rahandusministri puudumine ei ole järelikult probleem. Ma küsingi nii: kas rahandusminister on sellesse protsessi kaasatud või ei ole raha, st kolimise maksumus, teie jaoks üldse teema? Kuna riigimaksud praegu nii hästi laekuvad ja kavatsete veel juurde laenata, siis tähendab see, et raha on nii palju, raha ei ole argument. Kas nii? Ja ma küsin veel. Eri ministereid – Siseministriteid ja Justiitsministereid – on tulnud väga erinevaid, lausa suurusjärgudes erinevaid hinnanguid kolimise maksumuse kohta. Kas ministereid on jõudnud nendes hinnangutes ühesele arusaamisele?

### **13:25 Peaminister Jüri Ratas**

Aitäh teile! Jah, teie info on täiesti õige. Valitsusliikmed arutasid seda esmaspäeval ja jätkavad neljapäeval – neljapäev on teatavasti homme – ning kui vaja, jätkavad veel järgmistel kordadel. Kui te küsite, kas rahandusminister on kaasatud sellesse küsimusse, siis igal juhul on kaasatud, loomulikult. Ilma finantsprognoosita on võimatu sellist otsust vastu võtta. Sellesse tööühm, kes seda sisuliselt arutab, otseselt rahandusministrit kui eksperti minu teada kaasatud ei ole. Aga tema käest küsitakse kindlasti sisendeid, teistmoodi ei saakski olla.

### **13:26 Esimees Eiki Nestor**

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

## **4. 13:26 Erihoolekandeteenuste pakkumine ja arendamine**

### **13:26 Esimees Eiki Nestor**

Küsimus sotsiaalkaitseminister Kaia Ivale. Monika Haukanõmm, palun!

### **13:26 Monika Haukanõmm**

Täna, härra juhataja! Lugupeetud minister! Riigi hoolekandeteenuste eelarve on aasta-aastalt kasvanud ja nüüdseks oleme jõudnud 25 miljonini 17 asemel. Eelarvehendite suurendamise tõttu on tõusnud, ja seda õigustatult, ka teenuste hinnad. Juurde on loodud 2031 uut teenuskohta üle Eesti. Nüüd on meil kokku üle 7000 teenuskoha. See kõik kõlab paljulubavalt ning ametlikus kommunikatsioonis ongi jäänud mulje, et asjad on hästi. Siinkohal aga head uudised lõpevad. Nimelt saatis Sotsiaalkindlustusamet 10. veebruaril teenuseosutajatele kirja, milles teatati, et alates 1. veebruarist enam uusi inimesi teenustele ei saadeta ja rahastatakse ainult neid, kelle tingimused olid täidetud 1. jaanuari seisuga, seega natuke üle 5000 teenuskoha. Kuidas on tekkinud olukord, kus riik ütleb, et teenuskohad on olemas ja ta toetab nende loomist, aga tagantjärele annab teada, et nii me enam ei tee? Miks on eelarve nii valesti planeeritud ja miks hämatatakse, kahjustades sellega nii klientide kui ka teenuseosutajate huve?

### **13:27 Sotsiaalkaitseminister Kaia Iva**

Hea esimees! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Täna selle küsimuse eest! Täpsustan, et hetkel on meil teenuskohti 7027 ja inimesi, kes teenust saavad, on 5546. Tõsi on see, et lisateenuskohti on loodud üle 2000. Eelarve kasv nelja aastaga on meil olnud tõesti 44%. See näitabki ühelt poolt seda, et on tõstetud teenuste hinda, nii et see oleks konkurentsivõimeline, ja teiselt poolt seda, et teenuskohti on juurde loodud.

Sel aastal ei ole tõepoolest kavas uusi teenuskohti luua, kuid järgmiseks aastaks taotleme lisaraha, sest saame luua ERF-i meetmetest uusi teenuskohti. Peale selle soovime ümber korraldada praegused suured ühiselamutüüpi erihoolekandeadasutused. Loomes ka kogukondlikke teenuskohti ja toetatud elamisega teenuskohti. Oleme taotlenud järgmise aasta riigieelarvesse üle nelja miljoni euro, selleks et tagada ka nende uute teenuskohtade täitmine, mis praegu Euroopa Liidu raha eest valmivad.

### **13:29 Esimees Eiki Nestor**

Monika Haukanõmm, palun!

### **13:29 Monika Haukanõmm**

Aitäh! Tahan kohe küsida ka rahastuse kohta Euroopa Regionaalarengu Fondist. Jaanuaris kinnitati just investeerimiskava, sh 20 projekti, millest 10 reorganiseerimiseks ja 10 uute kogukondlike teenuste edendamiseks, kogusummas 44 miljonit eurot. Kümnest reorganiseeritavast projektist said rahastuse kuus – need, mille oli esitanud AS Hoolekandeteenused asutuste uuendamiseks. Näiteks Sõmera Kodu, mis oli kõige kallim projekt, sai 12 miljonit ja natuke peale. Aga minu küsimus on hoopis selles, et miks kaetakse riigieelarvest aktsiaseltsi – rõhutan, aktsiaseltsi – projektide omaosalust summas 6 000 132 eurot, kui ühelegi teisele taotlejale ei ole sellist soodustust ette nähtud, ka mitte väikestele MTÜ-dele, kes peavad ise leidma 15%. Nii loote te tegelikult ju teadlikult ettevõtetele ja asutustele ebavõrdsed konkureerimistingimused.

### **13:30 Sotsiaalkaitseminister Kaia Iva**

Aitäh! Ma kõigepealt täpsustan, et reorganiseerimise plokis reorganiseeritakse seitse erihoolekandeadasutust, aga nende hulgas on tõepoolest partnereid rohkem. Partnerid on veel nii Lihula kui ka Tartu, samuti Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus ja Lõuna-Eesti Hooldekeskus AS, seega osalisi on rohkem.

Nüüd küsimus, miks on riigi aktsiaseltsi nende hulgas väga palju. Põhjus on see, et ajalooliselt riigile kuuluvaid erihoolekandeadasutusi on lihtsalt nii palju, kolmveerand nendest kohtadest ongi praegu AS-i Hoolekandeteenused halduses ja valduses. Selles mõttes on asjad proportsioonis.

Aga nüüd teie küsimus, miks riik omaosaluse aktsiaseltsile tagab. See ongi riigi aktsiaselts. Sellega me praegu mitte ei rahasta teenust, vaid rahastame ja toetame kinnisvara ehitamist, remontimist ja soetamist. Teenuseosutajal on kohustus 20 aastat selles kohas teenust pakkuda, ühtlasi jäävad hooned, st kinnisvara tema kasutusse. Riigi aktsiaseltsi kasutusse jäävad hooned ja ka eraettevõtete või kohaliku omavalitsuse käsutusse jääb see kinnisvara, millele toetus on antud.

### **13:32 Esimees Eiki Nestor**

Helmen Kütt, palun!

### **13:32 Helmen Kütt**

Täna, austatud eesistuja! Lugupeetud minister! Nüüd, kui AS-ist Hoolekandeteenused on juttu olnud, sobibki mul väga hästi seda küsida. Nii teile kui ka Tallinna abilinnapeale, aga ka minule sotsiaalkomisjoni esinaisena on tulnud Käo Päevakeskuse Pae keskuse lapsevanemate ja eestkostjate ühispoordumine, mis puudutab päevakeskuse õueala äravõtmist ja AS-ile Hoolekandeteenused andmist erihoolekandeteenuste ja kohtade loomiseks 24 kliendile. Kas te oskate seda kommenteerida? Mure, millest need inimesed kirjutavad, on tõsine, sest nad lootsid seda kasutada teisiti.

### **13:32 Sotsiaalkaitseminister Kaia Iva**

Aitäh! Mulle on üldjoontes see mure teada. Aga sellega on nii, et see, mida esialgu nähakse murena, võib edaspidi anda pigem leevendust sellele küsimusele ja probleemile, mida lahendada üritatakse. Tõepoolest, reorganiseerimise käigus peaksid sellesse hooldeasutusse tulema reorganiseeritava asutuse kliendid. Küll aga ajapikku selle klientide liikumise tulemusena peaks olema nõnda, et kohapealsed inimesed ja teenuse kasutajad on need, kes saaksid edaspidi sinna teenusele liikuda. Jah, see võimalus ei pruugi tulla kohe ja väga kiiresti, aga perspektiiv on olemas. Seda hirmu, et reorganiseerimise käigus sealt asutusest tulevad kliendid ei sobi sellesse keskkonda ja nende noorte juurde, ma ei tahaks jagada.

### **13:33 Esimees Eiki Nestor**

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

## **5. 13:34 Murastes asuva politsei- ja piirivalvekolledži edasine staatus**

### **13:34 Esimees Eiki Nestor**

Järgmine küsimus on siseminister Andres Anveltile. Henn Põlluaas, palun!

### **13:34 Henn Põlluaas**

Aitäh, hea eesistuja! Lugupeetud minister! Muraste piirivalvekooli hoone, ühiselamu, spordisaal, teenistuskoerte kasvandus, lasketiir jne, kuhu on paigutatud ka märkimisväärselt Euroopa Liidu raha, on heas korras ega nõua selliseid kulutusi, nagu nüüd on vaja kõige selle ehitamiseks mujale. Mingil arusaamatul põhjusel aga tehti kooli üleviimise otsus. Kas te pooldate seda, et korralik väljaõppekompleks jäetakse maha ning tehakse uusi kolossaalseid ja mõttetuid kulutusi? Milline on üldse teie hinnang sellele olukorrale?

### **13:34 Siseminister Andres Anvelt**

Aitäh, lugupeetud Riigikogu liige! Muraste väljaõppekeskuse – see on hoone üldnimetus, sest tegelikult ei ole seal viimasel ajal olnud mitte ainult politsei- ja piirivalvekolledži tegevus, vaid ka muud täiendusõpet – funktsiooni lõpetamise otsus tehti juba eelmise aasta jooksul. Põhjuseid on mitmeid. Üks on kindlasti see, et viimastel aastatel on nii politsei kui ka piirivalve väljaõppes, just õppekava pinnalt, leitud väga palju ühist. Võin ka ise endise praktikuna öelda, et aastate jooksul on nende kahe valdkonna lähenemine olnud väga tuntuks. Sellepärast pole väljaõppe korraldus mitte ainult piirivalvepõhine, vaid ka politseipõhine. Ka Murastes on olnud nii politseinikke kui ka piirivalvureid. Täna sel päeval või ka eilsel päeval, kui see otsus vastu võeti, oli kindlasti üheks põhjuseks kulude kokkuvõtte. Teine asi on see, et kui tehti valikuid – näiteks mõeldi ka seda, kas Paikuse ja Muraste territooriumile võiks laiendada kas või kogu Sisekaitseakadeemia Kase tänavalt –, siis oli selge, et arendused jäävad seal võimatuks, sest ligipääsuteed ja isegi nende juurdeehitamine on Natura ala tõttu piiratud. Seetõttu võeti vastu otsus kokku hoida selle praktikabaasi kuludelt, sest see on ka kütte poolest vägagi kulukas, ja suunata needsamad summad ühtepidi Paikuse politseikooli arendamisse. Teistpidi sai tol ajal tehtud otsus liigutada Sisekaitseakadeemiat, õigemini hakata ehitama Sisekaitseakadeemia hoonet Kase tänavale ja kasutada selleks omafinantseeringut.

### **13:36 Esimees Eiki Nestor**



Henn Põlluaas, palun!

### **13:36 Henn Põlluaas**

Aitäh! Muraste õppekeskusest on huvitatud Kaitseliit, kes saaks sinna üle tuua oma kooli, korraldada mitmesuguseid väljaõppeid jne. Nende püsikulude katmiseks, millele te samuti viitasite, on võimalik kasutada keskust muuks täiendusõppeks, riigikaitsealisteks seminarideks, konverentsideks ja väljaõpeteks, näiteks kas või kõrgemate riigikaitsekursuste korraldamiseks. Mille või kelle taga seisab Muraste kompleksi üleandmine Kaitseliidule?

### **13:37 Siseminister Andres Anvelt**

Aitäh! Ega see ei olegi millegi muu kui ühisotsuse taga. Eelmisel nädalal külastasime koos kaitseministri, Harku vallavanema ja Kaitseliidu ülemaga Muraste kompleksi. Eile hommikul oli mul Siseministeeriumis selleteemaline kohtumine Kaitseliidu ülemaga, kellega me leppisime kokku, et ta teeb hiljemalt märtsi keskpaigaks ettepaneku, kuidas tema näeks seda kooli Kaitseliidu kasutuses. Ta ise on tunnistanud, et Kaitseliidu kool suudaks tagada selle hoone täies mahus kasutuse nädalavahetustel. Nädala sisse peame otsima sinna veel mõne partneri.

Ka meie teeme oma majas analüüsi. Ka Harku vald vaatab, mis huvid temal on. Harku valla jaoks on see praegu spordibaas Tabasalu kooli kõrval ja seal käib treenimas üks parimaid noori jalgpalliklubisid. Siseministeeriumi otsene huvi on praegu ka see, et vähemalt poolteist aastat veel on seal meie koerte väljaõppekeskus. Kõik need asjaolud ongi selle arutelu käima lükanud. Ma julgen teile öelda, et praegu ei ole ühtegi mõtet veel maha maetud ja selle teema arutelu käib eri ministeeriumide vahel ning nagu ma ütlesin, ka Kaitseliidu ja Harku kohaliku omavalitsuse vahel. Mõtleme, kuidas tagada selle suure baasi kasutamine maksimaalselt. Ega sellest, kui Riigi Kinnisvara AS selle realiseeriks, riik väga suurt sissetulekut ei saaks, eelkõige asukoha pärast.

### **13:39 Esimees Eiki Nestor**

Ants Laaneots, palun!

### **13:39 Ants Laaneots**

Suur tänu, härra eesistuja! Lugupeetud minister! Sisekaitseakadeemia üleviimine Narva oli Vabariigi Valitsuses päevakorral ka 2012. aastal. Seda surus tollal väga agressiivselt läbi tolleaegne IRL-ist pärit siseminister Ken-Marti Vaher. Pärast tuliseid vaidlusi kabinetiistungitel sellest ikkagi loobuti, eelkõige julgeolekukaalutlustel, sest õppeasutust ei saa paigutada otse Vene piirile, ja ka üleviimise liiga suure maksumuse tõttu. Nüüd teeb kampaaniat väga energiliselt samast erakonnast, IRL-ist pärit siseminister Urmas Reinsalu. Kui vaadata meediat, siis enamik on selle vastu, kaasa arvatud Siseministeeriumi ametnikud, kõik Sisekaitseakadeemia endised rektorid ja enamik küsitletud rahvast. Mis on teie arvamus IRL-i erilisest huvist Sisekaitseakadeemia üle viia? Miks seda tehakse nii jõuliselt? Kas neil on vaja äkki seda krunti, millel see praegu asub?

### **13:40 Siseminister Andres Anvelt**

Aitäh, lugupeetud Riigikogu liige härra Laaneots! Ma natuke täpsustan. Selle ajani, kui ma siia tulin, oli minul teadmine, et siseminister olen mina, mitte Urmas Reinsalu. Võib-olla on vahepeal midagi muutunud. Aga jah, Reinsalu on justiitsminister.

Aga ma tahan öelda, et minu arvamus on väga lihtne ja konkreetne. Kui me teeme regionaalpoliitilise otsuse, et Sisekaitseakadeemia Pirita kompleks ehk osakond viia Narva, siis on see regionaalpoliitiline otsus, millel on oma väärtused. Siinjuures tuleb arvestada ühte teemat: selle otsusega ei tohi kuidagi kahjustatud saada Siseministeeriumi valitsemisala siseturvalisuse eelarve. Teisisõnu, lihtsamasse keelde pannes, kui me räägime näiteks mingisugusest investeringust, ütleme, kümme-viisteist miljonit, siis on välistatud, et see tuleks teistest kuludest, näiteks politseinike ja päästjate palgast.

Peale selle, Sisekaitseakadeemia kolimise vastu on viimasel ajal olnud väga suur avalik huvi. Seetõttu pean mina siseministrina kindlasti väga kriitiliselt jälgima protsessi, et Sisekaitseakadeemia üleviimise taga ei oleks kuidagi näha mõne kinnisvaraarendaja konkreetseid huvisid ega esineks näpuga näitamisi.

See on minu jaoks kogu selle protsessi juures üks olulisemaid teemasid. Aga ma rõhutan veel kord: oluline on, et siseturvalisus, siseturvalisuse õpe kogu selle protsessi käigus mitte kuidagi ei kannataks. Selle eest pean mina hea seisma ja seisan ka.

### **13:43 Esimees Eiki Nestor**

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

## **6. 13:43 Rehabilitatsiooniteenuse osutamine**

### **13:43 Esimees Eiki Nestor**

Küsimus sotsiaalkaitseminister Kaia Ivale. Liina Kersna, palun!

### **13:43 Liina Kersna**

Aitäh, hea juhataja! Austatud minister! Postimehes kirjutati hiljuti, et puuetega lapsed, kellele on koostatud rehabilitatsiooniplaan, peavad osa teenuseid ootama umbes aasta aega. Artiklist selgub, et juba praegu on järjekorras 225 last. Ühtlasi ütleb ministeeriumi ametnik, et ministeeriumil on plaanis taotleda lisaraha sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamiseks ja järjekordade lühendamiseks. Minu küsimus on selline: kui juba praegu on selge, et selles valdkonnas teenuste osutamiseks on liiga vähe raha, siis kas põhjus on selles, et ministeerium on asju halvasti planeerinud? Millest on teie hinnangul tingitud praegune olukord?

### **13:43 Sotsiaalkaitseminister Kaia Iva**

Aitäh! See, et selles valdkonnas on liiga vähe raha, on teada viimased aastad. Rehabilitatsiooniteenuste järjekorrad on olnud ka järjepidevad. Kui vaadata aastat 2014, siis tookord oli järjekorras 1200 last. Järjekordade pikkused olid paariaastased. Eelmisel aastal ühekordse lisafinantseeringuga, st 1,4 miljoniga järjekorrad likvideeriti. Kuna aga järjekorda võtmine otsustatakse kaheaastase perioodi kohta, siis see tähendab, et eelmise aasta otsused on juba ära tehtud ning nende põhjal teatakse, kellel on õigus rehabilitatsiooniteenusele ja kellele teenus on rahastatud. Praktika näitab, et umbes 80% nendest, kellel see õigus on, seda ka kasutavad. Ehk järjest monitooritakse seda, kuivõrd ja kes seda teenust kasutab või kes ei kasuta. Vabanenud vahendite arvel saavad järjest uued inimesed teenusele. Nüüd, ei ole päris õige öelda, et on aastane järjekord. Selles mõttes, et kirja pandud põhimõtte järgi ei tohi laste puhul järjekord olla pikem kui üks aasta. Loomulikult, eelduslikult võiks järjekorda üldse mitte olla, aga igal juhul peab see olema alla ühe aasta. Lisaraha oleme küll riigieelarvest planeerinud ja seda me taotleme, aga viimasel kuul oleme tegelenud ka sellega, et leida veel rahalisi vahendeid järjekordade likvideerimiseks. Ma olen lootusrikas, kuigi mul ei ole praegu võimalik öelda, et jah, raha on olemas. Aga kindlasti sellise sisemise monitoorimise ja teenuse kasutamise jälgimisega pääsevad inimesed paremini teenusele.

### **13:45 Esimees Eiki Nestor**

Liina Kersna, palun!

### **13:45 Liina Kersna**

Aitäh, hea minister! Ma küsin siiski veel kord, kui suurt summat te lisaks taotlete, et osutada neid teenuseid, mille kohta ma oma esimeses küsimuses küsisin. Ja veel, Eesti Rehabilitatsiooniasutuste Liidu juhatuse esimehe Ahti Kallaste hinnangul pääseb rehabilitatsioonisüsteemi liiga kergesti, st taotlejaid on palju. Peale selle, tema hinnangul on rehabilitatsiooniteenuseid vähemaks jäänud ja asutused on teenuste mahtu vähendanud, seetõttu on tekkinud suured järjekorrad. Kui palju te raha juurde taotlete ja kuidas te hindate Ahti Kallaste ütlusi?

### **13:46 Sotsiaalkaitseminister Kaia Iva**

Aitäh! Me taotleme järgmiseks aastaks 4,11 miljonit eurot lisaraha. Aga selle aasta järjekorrad oleks võimalik likvideerida umbes kahe ja natuke peale miljoniga. Peale selle, et praeguseid järjekordi likvideerida, tuleb tõsta ka teenuste hinda, selleks et need oleksid konkurentsivõimelised. Mõnigi kord

tekivad järjekorrad sellest, et tervishoiusüsteemis pakutavad rehabilitatsiooniteenused on parema hinnaga ja seetõttu eelistavad teenusepakkujad neid.

See väide, et teenusepakkujaid on vähemaks jäänud, ei vasta tõele. Nende arv kõigub ikkagi 110–115 vahel ja sellega suuri probleeme ei ole. Võib küll olla selliseid probleeme, et mõnes kohas ei ole üks või teine teenus piisavalt hästi kättesaadav. Kindlasti peab Sotsiaalkindlustusamet ka seda külge fookustatult vaatama, kuidas ühte või teist teenust regionaalselt kasutatakse.

Nüüd see, et teenusele pääsetakse ehk liiga lihtsasti, on tõsi. Selle poole pealt peab SKA vaatama teenused üle ja hindama ka rehabilitatsiooniplaanide kvaliteeti. Üsna suur surve on olnud passiivsetele rehabilitatsiooniteenustele (soolakamber, massaaž jms), sellistel juhtumitel on ka järjekorrad olnud tavaliselt pikemad. Näiteks oli Värska sanatooriumis ühel aastal seesugustele teenustele peaaegu kahe aasta pikkune järjekord, sest kliendid soovisid sedasorti teenuseid just sellest asutusest.

### **13:48 Esimees Eiki Nestor**

Monika Haukanõmm, palun!

### **13:48 Monika Haukanõmm**

Aitäh, härra juhataja! Lugupeetud minister! Järjekorrad riigi rahastatavatele sotsiaalteenustele on muutunud kahjuks tavapäraseks, kuigi see võiks olla pigem erand. Nii on pikad järjekorrad rehabilitatsiooniteenustele ja ka erihoolekandeteenustele, millest me rääkisime minu esimese küsimuse juures. Nüüd, töövõimereformi käigus on rehabilitatsiooniteenus jagatud kahte ossa: sotsiaalne ja tööalane rehabilitatsioon. Viimast pakub töötukassa, suuresti Euroopa Sotsiaalfondi raha eest, st me oleme väga suures sõltuvuses Euroopa rahast. See raha aga lõpeb 2020. aastal. Minu küsimus on väga konkreetne: milline on riigi plaan, väljumisstrateegia Euroopa rahastuse sõltuvusest? Kas teil on kindlustunne ja kas on olemas kava, kuidas jätkata teenuste osutamist ja tööalast rehabilitatsiooni samas mahus ka peale 2020. aastat?

### **13:49 Sotsiaalkaitseminister Kaia Iva**

Kõigepealt, mis puutub erihoolekande järjekordadesse, siis ütlen, et järjekord küll on, aga üsna iseloomulik on see, et seal on üsna palju neid inimesi, kes on ennast igaks juhaks kirja pannud. Kui teenusekoht vabaneb ja seda pakutakse, siis peab üsna paljude järjekorras olijatega kontakti võtma ja küsima, kas teenust ikka soovitakse kasutada, sest tegelikult võib olla nii, et sel hetkel ei ole üldse veel soovi seda kasutada või siis oodatakse kohta ühte või teise konkreetse asutusse. Seega on sellised mitut pidi küsimused.

See, et me sõltume kõikidest Euroopa Liidu fondide tugirahadest, on tõsi. Kindlasti on töövõimereformi käigus vaja väljumisstrateegiat ja sellega tullakse ka, ütleme, komplekselt välja. See puudutab kõiki teenuseid – nii töövõimereformi ja lastega seotud teenuseid kui ka haridusprojekte ja kõike muud – ja on kindlasti oluline teema.

### **13:50 Esimees Eiki Nestor**

Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

---

## **7. 13:50 Kavatsus likvideerida Eestis maakonnad**

### **13:50 Esimees Eiki Nestor**

Küsimus peaminister Jüri Ratasele. Jüri Adams, palun!

### **13:50 Jüri Adams**

Härra peaminister! Ajakirjanduses on refereeritud teie valitsuse ministrite antud informatsiooni, et veel selle aasta jooksul on tulemas üks või mitu väga tähtsat riigikorralduse muutmise plaani. Ma ei ole päris täpselt aru saanud, millest jutt käib – kas maavalitsuste ärakaotamisest, maavanemate ametikohtade ärakaotamisest või isegi maakondade ärakaotamisest. Võib-olla on veel mingi neljas-viies asi. Igatahes on see väga põnev teema ja tahaks kuulda täpsustusi.

### **13:51 Peaminister Jüri Ratas**

Aitäh, hea küsija! Ma ütlen kõigepealt, et kahes asjas on teil tuline õigus. Sellel valitsusel on tõesti suured plaanid, ma ütleksin isegi kaalukad plaanid, mida me oleme arutanud. Kuivõrd see on põnev teema, jagan ka teiega meie seisukohti. Alustan kõige kergemast, maakondade kaotamisest. Maakondi keegi ei kaota. Ma ei tea, et sellist plaani oleks. Tõsi on see, et haldusreformi tõttu teatud maakonnad vähenevad, teatud maakonnad suurenevad. Näiteks, Lääne maakond väheneb, Pärnu maakond suureneb.

Üks konkreetne samm, mis on kokku lepitud jaanuarikuus, täpsemalt k.a 12. jaanuari kabinetinõupidamisel, on selline: me liigume selle poole, et maavalitsused kaotatakse 1. jaanuarist 2018. Kuid ükski teenus, mida maavalitsus praegu pakub, ei saa ära jääda. Seetõttu käib praegu analüüs, millised maavalitsuste pakutavatest teenustest lähevad edaspidi kohaliku omavalitsuse pädevusse ja millised jäävad kas keskvalitsuse, ministeeriumi või teatud ametite pädevusse. On räägitud, et Maa-amet võiks saada suuremaid volitusi, aga praegu veel analüüsid käivad. Maavanemate suhtes ei ole praegu veel mingit otsust vastu võetud. Kuid ilmselt on maavalitsuste kaotamine seotud ka maavanemate ametikohaga. Ma ise arvan, et üleminekuperioodil peaks keegi riigi esindajana olema ka kohapeal ja ka see on üks analüüsi osa.

### **13:53 Esimees Eiki Nestor**

Jüri Adams, palun!

### **13:53 Jüri Adams**

Aitäh, härra peaminister, selle väga selge vastuse eest! Siit jääb muidugi üle mõelda edasi selle peale, mis tähtsus võiks olla maakondadel, kui ei ole enam maavalitsusi – kas siis on sellel ainult mingisugune dekoratiivne ajalooline tähendus või veel midagi. Aga ma olen kuulnud kuskilt ka niisuguseid jutukesi, et põhimõtteliselt võiks praeguse maakondade ja -valitsuste süsteemi asemele tulla mingi väiksem, näiteks neljast riigiasutusest või -üksusest koosnev süsteem, mis asendaks praeguste maavalitsuste funktsioone. Kas te suudaksite ka selle kohta midagi ütelda?

### **13:54 Peaminister Jüri Ratas**

Aitäh! On olnud kuulda mitmesuguseid mõttekilde. Ma ei tea, kas see küsimus on selle kohta, et võiksid olla nn riigimajad, või selle kohta, et üle Eestil võiks olla neli regionaalset keskust. Ei, konkreetseid otsuseid ei ole tehtud. Nagu ma ütlesin, praegu käib analüüs, mis teenused lähevad kohalikele omavalitsustele ja mis tulevad ministeeriumide või hallatavate asutuste juurde. Kindlasti ma pean oluliseks seda, et regionaalpoliitilist mõõdet või regionaalset korraldust kaotada praegustest maakondadest täielikult ei saa. Küsimus on selles, kuidas toimub elu edasi peale 1. jaanuari 2018, ja kindlasti peab olema ka see meie analüüsi osa.

### **13:55 Esimees Eiki Nestor**

Martin Helme, palun!

### **13:55 Martin Helme**

Aitäh, härra spiiker! Lugupeetud peaminister! Meil oli eelmisel nädalal kohtumine Mihhail Korbiga, kes ütles, et praegused maavanemad tõenäoliselt koondatakse ära juba enne nende ametiaja lõppu. Asemele tulevad maakondlikud koordinaatorid, kes hakkavad maavalitsustele kuuluvaid ülesandeid laiali jagama ja peavad tagama sujuva ülemineku uuele süsteemile. Kas teie juba teate ja oskate meile öelda, millised on nende koordinaatorite täpsed ülesanded? Kui kaua nad siis ametis on – kas tähtajaliselt või tähtajatult? Milline on nende paikapanemise või valimise protseduur? Kas te saate meile selge sõnaga kinnitada, et praegune valitsus ei hakka sinna mingeid parteilisi kakke sokutama?

### **13:56 Peaminister Jüri Ratas**

Aitäh teile küsimuse eest! Mõte on selles, nagu ma vastasin ka Riigikogu liikmele härra Jüri Adamsile, et me ei saa kaotada täielikult sellist regionaalset poliitika mõõdet. Mis on koordinaatorite tööülesanded? Valitsus on võtnud selle suuna, et teatud ametid võiksid maakonda või maakonnakeskustesse minna. See on kindlasti üks konkreetne asi, millel on regionaalpoliitiline mõõde. Teine küsimus on selles, et kui

meil tekivad uued omavalitsused, suuremad omavalitsused, siis tuleb riigil või keskvalitsusel anda nendele küünarnukitunnet ja abi ning pakkuda koostööd, samuti otsustada, kes on see persoon või need persoonid. Kolmas teema on kindlasti ka see, et kui maavalitsused on lõpetanud oma töö, siis tuleks tagada ülesannete sujuv üleminek kohalikele omavalitsustele ja ministriumidele. Teie üks küsimus oli see, kas siis riigi regionaalpoliitika eest vastutavate ametnike töölepingud on tähtajatud või tähtajalised. Ma arvan, et need peaksid olema ikka konkreetsete ülesannete täitmiseks konkreetse aja jooksul.

### **13:57 Esimees Eiki Nestor**

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise. Kell on 13.58. Järelejäänud aja jooksul ma saaksin ainult seletada, mis edasi saab. Aitäh, peaminister Jüri Ratas! Aitäh, siseminister Andres Anvelt! Aitäh, sotsiaalkaitseminister Kaia Iva! Infotund on lõppenud.